

Pripisivanje uzroka siromaštva u Hrvatskoj među studentima socijalnog rada i studentima koji ne studiraju socijalni rad

Olja Družić Ljubotina, Damir Ljubotina

CMJ 2007; 48:741-50

Cilj Istražiti razlike između studenata socijalnog rada, ekonomije i agronomije u pripisivanju uzroka siromaštva u Hrvatskoj.

Metode U istraživanju je sudjelovalo 365 ispitanika, studenata socijalnog rada (n=143), ekonomije (n=137) i agronomije (n=82). Koristili smo novi upitnik "Skala pripisivanja siromaštva" (eng. Attribution of Poverty Scale) koji se sastoji od 4 čimbenika: individualni uzroci siromaštva (npr. manjak vještina i sposobnosti, manjak truda, neprimjereno upravljanje novcem, alkoholizam); mikro-okolišni čimbenici (npr. siromaštvo u obitelji ili regiji, samohrani roditelj); strukturalni/društveni uzroci (npr. loša ekonomska politika, posljedice političke tranzicije ili rata); i fatalistički uzroci (npr. huda sreća, sudbina, Božja volja). Također smo koristili upitnik koji mjeri 5 vrsta osobnih vrijednosti studenata: humanističke vrijednosti, obiteljske vrijednosti, težnja za samo-aktualizacijom, tradicionalne vrijednosti i hedonističke vrijednosti. U oba upitnika rabljene su 5-stupanjske Likertove ljestvice.

Rezultati Studenti sviju triju područja najviše važnosti pridaju strukturalnim uzrocima siromaštva (aritmetička sredina±standardna devijacija=3.54±0.76), za kojima slijede okolišni (3.18±0.60), individualni (2.95±0.68), i fatalistički uzroci (1.81±0.74). Pokazali smo da studenti socijalnog rada smatraju individualne čimbenike značajno manje važnim uzrocima siromaštva nego studenti ekonomije i agronomije (ANOVA, F-value=12.55, P<0.001). Pronašli smo i povezanost humanističkih vrijednosti i pripisivanja strukturalnih (Pearson correlation, r=0.267, P<0.001) i mikro-okolišnih uzroka siromaštva (Pearson correlation, r=0.185, P<0.001), te tradicionalnih vrijednosti i strukturalnih (Pearson correlation, r=0.168, P<0.001), mikro-okolišnih (Pearson correlation, r=0.170, P<0.001), i fatalističkih uzroka siromaštva (Pearson correlation, r=0.149, P<0.001).

Zaključak Studenti smatraju strukturalne/društvene čimbenike kao što su slaba ekonomska politika i tranzicija glavnim uzrocima siromaštva u Hrvatskoj. Individualne čimbenike povezane s osobnim značajkama smatraju manje važnima, a fatalističke čimbenike najmanje važnima. Studenti socijalnog rada smatrali su individualne čimbenike manje važnim nego studenti agronomije i ekonomije. Studenti sa snažnim humanističkim i tradicionalnim vrijednostima davali su veću važnost vanjskim uzrocima siromaštva.